

3 Thánh Trẻ Dòng Tên

1. THÁNH STANISLAS KOSTKAS: GẦN BÙN NHƯNG CHẴNG HÔI TANH MÙI BÙN

Thánh Stanislas Kostka (1550-1568) - tập sinh dòng Tên người Ba Lan - chào đời ngày 28-10-1550 trong một gia đình quyền quý giàu sang, nơi lâu đài Rostkow chỉ cách thủ đô Varsava vài cây số. Thân phụ là hoàng thân Gioan Kostka rất có uy thế trong xã hội Ba Lan thời đó.

Gia đình của Stanislas Kostka sống trong nhung lụa và xa hoa, tuy vẫn nhớ mình là tín hữu Công Giáo. Do đó tuổi thơ tuyệt vời trong sạch của Stanislas phải đương đầu với những trận chiến cam go. Có lần trong một bữa tiệc, Stanislas đã ngất xỉu khi chứng kiến và nghe rõ những lời đùa cợt bất nhã vô luân.

Năm lên 14 tuổi, Stanislas được thân phụ gởi đi trọ học tại trường các Cha Dòng Tên ở Vienne thủ đô nước Áo cùng với người anh tên Phaolô. Tại đây, bầu khí đạo đức thích hợp với tâm tình của Stanislas đã giúp cậu phát triển trong tươi vui và hạnh phúc.

Thế nhưng, kiểu sống giản dị và đạo đức của Stanislas đã làm phật ý hiền huynh. Trong khi Phaolô quan niệm phải sống trưởng-giả hào-nhoáng cho đúng điệu con nhà quyền quý, Stanislas lại sống đơn sơ khiêm tốn. Dưới mắt Phaolô thì Stanislas quả là cái nhục cho gia đình. Tất cả những gì Stanislas yêu thích đều bị anh bác bỏ và khinh bỉ. Trận chiến ác liệt giữa hai anh em ruột không cùng quan niệm sống kéo dài 2 năm rưỡi. Sau cùng Stanislas ngã bệnh nặng gần chết. Hoảng sợ, Phaolô tận tình yêu thương chăm sóc em.

Khỏi bệnh, Stanislas đến gặp Cha Bề Trên Giám Tỉnh và xin gia nhập dòng Tên. Năm đó Stanislas 17 tuổi. Cha Giám Tỉnh không dám nhận vì đoán biết thân sinh của Stanislas sẽ phản đối. Stanislas cũng biết rằng thân phụ sẽ không bao giờ cho phép mình vào dòng. Làm thế nào bây giờ??? Có người khuyên Stanislas nên đi Thụy Sĩ gặp Cha thánh Phêrô Canisius (1521-1597), người Hòa-Lan, lúc ấy đang làm giám đốc một Học Viện dòng Tên nổi tiếng.

Vào một buổi sáng tinh sương tháng 8 năm 1567, Stanislas hóa trang và lên đường sang Thụy Sĩ. Anh đi bộ vượt đường dài 500 cây số ... Khi nghe tin Stanislas trốn nhà đi tu, ông thân sinh ùng ùng nổi giận. Ông hăm dọa từ nay không một tu sĩ dòng Tên nào được đặt chân lên đất Ba-Lan, nếu không bắt buộc Stanislas phải trở về nhà.

Cha Phêrô Canisius biết rõ câu chuyện trên khi thánh nhân nhận Stanislas Kostka vào dòng. Thật ra ngay từ giây phút đầu tiên, khi đối diện với Stanislas, Cha đã nhận ra nét thánh thiện trội vượt của Stanislas. Cha viết thư về Roma thông báo việc Stanislas xin vào dòng, cùng lúc, Cha thử thách Stanislas, bằng cách nhận anh vào Học Viện như một người giúp việc.

Thời gian thử thách trôi qua, Stanislas lên đường đi Roma. Anh đi bộ vượt quãng đường dài 1.300 cây số trước khi đạt đích mong ước. Nhưng cuộc chiến quá cam go đã đánh ngã người thanh niên quyền quý đạo đức. Chỉ vỏn vẹn vài tháng sau khi gia nhập Tập Viện, Stanislas lâm trọng bệnh.

Ngày 5-8-1568, Stanislas tâm sự với một tập sinh bạn rằng anh ước ao mừng lễ Đức Mẹ Mông Triệu trên Thiên Quốc. Anh mong đợi Đức Mẹ MARIA ban cho anh món quà này, bởi lẽ anh hết lòng yêu mến Đức Nữ Trinh Rất Thánh MARIA như chính mẹ ruột.

Chúa Nhật 14 tháng 8, Stanislas báo cho tu sĩ y tá biết anh sẽ chết vào hôm ấy. Dĩ nhiên không ai tin lời anh nói, kể cả Cha Giáo Tập. Cha vừa cười vừa nói giọng nửa đùa nửa thật:

- Bé cưng đáng thương ơi, bé buồn khí giới nhanh thế sao???

Stanislas bình tĩnh đáp lại:

- Đúng thế, con là bé cưng đáng thương, nhưng con sẽ chết hôm nay!

Vài giờ sau khi bình minh ngày 15 tháng 8 ló dạng, Stanislas Kostka êm ái trút hơi thở cuối cùng, hưởng dương 18 tuổi.

Năm 1726 Đức Giáo Hoàng Biển-Đức XIII (1724-1730) nâng **Stanislas Kostka** (1550-1568) lên hàng hiển thánh cùng với **Luigi di Gonzaga** (1568-1591). Cả hai đều thuộc dòng dõi quý tộc và là tu sĩ trẻ tuổi dòng Tên. 3 năm sau, 1729, cũng chính Đức Giáo Hoàng Biển-Đức XIII tôn phong thánh Stanislas Kostka làm quan thầy giới trẻ.

Ông C. Martindale, một sử gia Anh, đã viết về vị thánh trẻ Stanislas Kostka:

- Stanislas có khuôn mặt tròn đầy với chiếc mũi ngắn và đôi mắt đen nhánh. Nhưng Stanislas thuộc về một quốc gia độc nhất vô nhị của Âu Châu. Stanislas thừa hưởng từ giòng giống Ba-Lan trọn nét sinh động, linh hoạt, nhiệt thành và hào phóng tuy không mấy may pha trộn nét buồn vu vơ. Stanislas là cánh hoa kết tụ bởi các nét đẹp đơn-sơ, ngay-thẳng, hồn-nhiên và chân-thật. Stanislas Kostka đúng thật là đóa hoa sen, gần bùn nhưng chẳng hôi tanh mùi bùn!

2. THÁNH LUIGI DI GONZAGA, QUAN THẦY GIỚI SINH VIÊN CÔNG GIÁO

Ngày 21-6-1591, **thánh Luigi di Gonzaga** (1568-1591) - tu sĩ sinh viên dòng Tên - trút hơi thở cuối cùng tại thủ đô Roma, hưởng dương 23 tuổi.

Luigi di Gonzaga chào đời trong gia đình quý tộc ngày 19-3-1568 tại lâu đài Castiglione gần Mantova (Bắc Ý). Thế nhưng giàu sang không luôn đem lại hạnh phúc cho con người. Dòng tộc Gonzaga nếm đủ mùi vị đắng cay cuộc đời. Hai bà đệ của Luigi bị ám sát. Ông chú bị giết do sự xúi giục của đứa em trai tên Rodolfo. Thân mẫu bị đâm trọng thương nhưng may mắn thoát chết. Nhờ đó **bà hầu tước Marta Tana di Santena** được hồng phúc tham dự lễ tôn phong chân phước cho quý tử Luigi di Gonzaga vào năm 1605.

Xã hội mà Luigi chào đời và lớn lên mang đủ loại bạo lực, nhuộm đầy máu, độc dược và đắm chìm trong bầu khí vô liêm sỉ, trụy lạc, vô luân và giả dối. Luigi đã tự mình thoát ra khỏi bầu khí xã hội ô nhiễm đó, xã hội mà Luigi cho là xấu xa và ngu xuẩn!

Ngay từ tuổi thơ Luigi học biết: tội lỗi làm mất lòng THIÊN CHÚA. Do đó cậu thường xuyên lãnh bí tích Giải Tội và nhận mình có tính xấu hay giận dữ, thích độc lập và ưa cãi lại. Nhưng tính xấu giúp Luigi sống khiêm tốn trước mặt THIÊN CHÚA.

Ngày bước vào Tập Viện dòng Tên, Luigi di Gonzaga thưa với Cha Giáo Tập:

- Con là thanh sắt bị cong, cần phải được uốn lại cho thẳng!

Bên cạnh các tính xấu, Luigi trỗi vượt về đức tính thành thật thẳng thắn. Thẳng thắn tuyệt đối. Đối với Luigi, Không là Không, Có là Có. Thêm vào đó, Luigi vượt thẳng các tính xấu nhờ biết cầu nguyện liên lĩ và nhất là nhờ lòng kính mến đặc biệt Cuộc Khổ Nạn của Đức Chúa GIÊSU KITÔ. Người viết tiểu sử thánh Luigi di Gonzaga không ngần ngại quả quyết:

- Có thể nói, **THÁNH GIÁ** giữ vai trò quan trọng trong con đường tu đức của Luigi.

Cuộc đời 23 năm ngắn ngủi của thánh Luigi di Gonzaga khiến cho hàng hàng lớp lớp người trẻ vô cùng ngưỡng mộ và muốn bắt chước. Từ một hoàng tử, trưởng nam với quyền thừa tự của dòng tộc Gonzaga, Luigi từ bỏ tất cả để bước theo Đức Chúa GIÊSU KITÔ. Sau cùng, Luigi gục ngã vì tận tụy chăm sóc những người bị bệnh dịch hạch trong trận dịch khủng khiếp tại thủ đô Roma vào năm 1590.

Cuộc đời thánh Luigi di Gonzaga có thể tóm gọn trong 5 điểm anh hùng:

- Ngay từ thơ ấu nhất quyết chọn con đường theo Chúa, bất chấp hàng trăm hàng ngàn cản trở mỗi ngày.

- Thuyết phục thân phụ - quận công Fernando Gonzaga - cũng như thuyết phục gia đình đầy quyền thế và thuyết phục hoàng đế, đồng ý cho mình từ bỏ quyền thừa tự.

- Chấp nhận nếp sống giản dị tầm thường của một tập sinh, dù đã vượt xa trên đường tu đức thánh thiện.

- Bằng lòng trở lại gia đình để giải quyết các vụ tranh chấp căng thẳng mà chỉ Luigi mới có đủ khả năng giải tỏa.

- Anh hùng trong nghĩa cử bác ái của người Samaritano nhân hậu: tận tụy giúp các bệnh nhân dịch hạch cho đến bị lây và bị chết.

Năm 1726 Đức Giáo Hoàng Biển-Đức XIII (1724-1730) nâng Luigi di Gonzaga lên bậc hiển thánh và 3 năm sau, tuyên dương thánh Luigi di Gonzaga làm quan thầy giới trẻ, đặc biệt giới trẻ sinh viên Công Giáo.

Lúc sinh thời, **thánh Gioan Bosco** (1815-1888) - nhà giáo dục đại tài và là tôn sư giới trẻ - thường khích lệ các bạn trẻ yêu kính và noi gương thánh trẻ Luigi di Gonzaga.

Đức Giáo Hoàng Pio XII (1939-1958) ca ngợi thánh Luigi di Gonzaga là mẫu gương mọi nhân đức, đặc biệt 3 nhân đức khiêm tốn, thẳng thắn và trong sạch.

3. THÁNH JEAN BERCHMANS: QUAN THẦY GIỚI TRẺ CÔNG GIÁO

Có thể nói, vào cuối thế kỷ XVI, phân nửa thế giới Châu Âu xô xao rúng động vì tin **Luigi di Gonzaga** (1568-1591), thuộc dòng dõi quý tộc người Ý, quyết định từ bỏ tất cả để vào Dòng Tên. Điều đáng nói hơn, thanh niên giàu sang này nên thánh và lời cuốn không biết bao nhiêu bạn trẻ hăng hái theo chân nổi gót Luigi di Gonzaga. Một trong những người trẻ đó là **Jean Berchmans** (1599-1621), con trai của một thợ giày người Bỉ.

Jean Berchmans chào đời ngày thứ bảy 13-3-1599 tại làng Diest thuộc vương quốc Bỉ.

Gia đình Jean nghèo thật nghèo. Đã nghèo lại càng nghèo thêm với các trận chiến tranh liên tục xảy ra thời đó. Thân sinh của Jean chỉ có ước nguyện duy nhất: trưởng nam Jean mau lớn để giúp ông và nổi nghiệp ông.

Nhưng nơi tâm lòng Jean, cậu lại nuôi ước nguyện khác: trở thành Linh Mục của Thánh Tâm Đức Chúa GIÊSU KITÔ. Phải làm sao bây giờ? Gia

đình Jean quá nghèo!

Nhưng rồi mọi trở ngại được san bằng và dịp may xảy đến. Một Linh Mục dòng Tên người Bỉ thành lập Hội Con Đức Mẹ MARIA. Jean tức khắc ghi tên vào Hội. Lòng kính mến Đức Nữ Trinh Rất Thánh MARIA của Jean được dịp bộc lộ tuôn trào lai láng. Jean muốn chứng tỏ cậu là con dấu ái của Đức Mẹ MARIA và Người là Hiền Mẫu của Jean. Rồi Jean tiến thêm một bước quan trọng. Ngày 24-9-1616 với 17 tuổi đời, Jean Berchmans gia nhập Tập Viện dòng Tên tại Malines ở Bỉ.

Bước chân vào Tập Viện, Jean uốn mình theo sát từng kỷ luật nhỏ nhặt nhất của Dòng cách đáng khâm phục. Có lẽ Jean Berchmans là một trong những vị thánh nổi bật về việc tuân giữ luật dòng cách tỉ mỉ và trung tín. Cho tới giây phút cuối đời, Jean luôn luôn trung thành với luật dòng. Trên giường chết, Jean siết chặt trong tay 3 báu vật: Thánh Giá, tràng chuỗi Mân Côi và cuốn sách luật Dòng Tên. Đó là 3 dấu chứng cho lòng kiên trì và trung tín của thầy tu sĩ trẻ tuổi dòng Tên Jean Berchmans.

Đức tính nổi bật khác của Jean là vui tươi nhã nhặn và hay giúp đỡ tha nhân. Khi thầy Jean Berchmans rời Malines đến thủ đô Roma để tiếp tục học triết và thần học thì các sinh viên Roma trong trường kháo léo chuyền miệng nhau:

- Có một thầy trẻ người Flamand mới đến. Trông thầy giống như một thiên thần!

Nhưng vị tu sĩ thiên thần không thọ lâu với khí hậu Roma, với việc học hành và với tâm tình luôn sẵn sàng phục vụ tha nhân. Sau khi trình xong luận án triết học, thầy Jean Berchmans ngã bệnh nặng.

Một buổi sáng, thầy y tá nói thật với thầy Jean:

- Tôi nghĩ thầy không còn sống được lâu!

Như vừa nghe loan báo tin vui trọng đại, thầy Jean sung sướng ôm hôn thầy y tá. Một Cha giáo sư đến thăm lộ vẻ buồn sầu, thầy Jean Berchmans vui vẻ nói:

- Xin Cha hãy vui lên, hãy vui lên đi, không có gì để buồn sầu hết!

Cha giáo hỏi xem Jean có lo lắng gì không. Bằng cử chỉ chứng tỏ tâm lòng hoàn toàn thông dong, không bị ràng buộc cũng không luyến tiếc điều gì, thầy Jean mở rộng đôi tay và nói:

- Thưa Cha không, con không lo lắng cũng chẳng luyến tiếc gì!

Thầy Jean Berchmans qua đời sáng thứ sáu ngày 13-8-1621 hưởng dương 22 tuổi. Hơn 260 năm sau, ngày 15-1-1888, Đức Giáo Hoàng Lêô XII (1878-1903) nâng thầy lên bậc hiển thánh đồng thời tôn phong thánh nhân làm quan thầy bảo trợ giới trẻ trong toàn thể Giáo Hội Công Giáo.

22 năm ngắn gọn nhưng thánh Jean Berchmans vượt qua chặng đường nên thánh ngút ngàn vạn dặm. Thánh nhân tận dụng từng giây từng phút châu báu nơi trần gian để thành công trong việc chiếm hữu kho tàng vô giá trên trời và chiếm hữu THIÊN CHÚA.

... "Người công chính dù có chết non, cũng vẫn được an nghỉ. Vì tuổi thọ đáng kính, không phải bởi sống lâu, cũng không do số tuổi. Đối với con người, sự khôn ngoan còn quý hơn tóc bạc, sống không tì ố đã là sống thọ. Người công chính đẹp lòng THIÊN CHÚA, nên được THIÊN CHÚA yêu thương .. Người công chính nên hoàn thiện chỉ trong một thời gian ngắn, thì kể như đã hoàn tất một sự nghiệp lâu dài. Tâm hồn họ đẹp lòng THIÊN CHÚA, nên Người vội đem họ ra khỏi nơi gian ác" (Sách Khôn Ngoan 4,7-10+13-14).

("MISSI" Magazine d'Information Spirituelle et de Solidarite Internationale, Avril-Mai 1984, n.464, trang 32-35).

Sr. Jean Berchmans Minh Nguyệt